

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 □ 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 77 453 86 36,37
Tel/Fax 77 453 73 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 3 czerwca 2014 r.

NA.III 0221- 15/2014

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 maja 2014 r. sygn. BOP.511.24.2014 dotyczące wątpliwości związanych z prowadzeniem nadzoru starosty nad stowarzyszeniami i ponoszeniem z tego tytułu kosztów sądowych w postępowaniu nieprocesowym, wyjaśniam co następuje.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 ze zm.) na wniosek organu nadzorującego sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu stowarzyszenia, w razie gdy liczba członków stowarzyszenia zmniejszyła się poniżej liczby członków wymaganych do jego założenia lub, gdy stowarzyszenie nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż rok. Nie jest to wniosek związany z wpisem w rejestrze stowarzyszeń i dlatego nie jest on objęty zwolnieniem przedmiotowym od opłaty sądowej, wynikającym z art. 17 ust. 4 ustawy Prawo o stowarzyszeniach.

Przepisy powyższe, jak również brak w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia dla jednostek samorządu terytorialnego, powodują rozbieżności w praktyce sądów rejestrowych, pociągające za sobą odmienne sposoby postępowania z wnioskami o rozwiązanie stowarzyszenia.

Brak ukształtowanej jednolitej wykładni przepisów i różnorodne postępowanie sądów, oparte na jednej z dwóch występujących w praktyce interpretacji przepisów w zakresie obowiązku uiszczenia opłat przez starostów zgłaszających do sądów wnioski w trybie art. 31 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, było przedmiotem interpelacji poselskiej nr 2542 z dnia 10 kwietnia 2008 r. W odpowiedzi z dnia 27 maja 2008 r., Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, odnosząc się do przedstawionego zagadnienia na tle stosowania przez sądy art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stwierdził, iż *korekta postępowania sądu*

w każdej indywidualnej sprawie powinna zostać dokonana poprzez wykorzystanie istniejących instytucji procesowych, które umożliwiają zmianę poglądu wyrażonego przez sąd pierwszej instancji w postępowaniu odwoławczym. Powyższe stanowisko, w ocenie Izby, należy uznać za słuszne.

Odnosząc się natomiast do zagadnienia ponoszenia przez jednostkę samorządu terytorialnego kosztów kuratora lub likwidatora stowarzyszenia, stwierdzić należy, iż mając na względzie jednoznaczną treść art. 39 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, brak jest podstaw prawnych do planowania w budżetach j.s.t. wydatków na powyższe zadania. Stanowisko to nie oznacza zarazem, iż uiszczenie ze środków budżetu na wezwanie sądu opłaty sądowej w związku z wykonywaniem swoich zadań będzie automatycznie kwalifikowane jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych.